

DET KONGELIGE
SAMFERDSELSDEPARTEMENT

Likelydende brev
Se vedlagte liste

Deres ref

Vår ref
07/265- EC

Dato
06.03.2007

Høring - Forslag fra EU-kommisjonen om forenkling av godkjenningsposedyrer for rullende materiell i internasjonal trafikk, sammenslåing av interoperabilitetsdirektivene 96/48 og 2001/16 samt utvidelse av arbeidsområdet til ERA

Samferdselsdepartementet sender følgende forslag til EU-regelverket på høring:

1. Forslag til direktiv som endrer direktiv 2004/49/EC om sikkerhet på Fellesskapets jernbaner, COM(2006) 784,
2. Forslag til direktiv om samtrafikkevnen i Fellesskapets jernbanesystem, COM(2006) 783,
3. Forslag til endringer i forordning 881/2004 om etablering av et europeisk jernbanebyrå, ERA, COM (2006) 785.

Forslagene i engelsk versjon, samt høringsbrevet finnes på følgende link:
www.regjeringen.no/nb/dep/sd/dok/hoeringer.

Generelt om forslagene

EU-kommisjonen la 13. desember 2006 fram forslag til rettsakter som skal lette jernbane-transport over landegrensene. Det foreslås å endre jernbanesikkerhetsdirektivet slik at godkjenningsprosedyrene for rullende materiell i de enkelte landene i forbindelse med grenseoverskridende trafikk forenkles. Rullende materiell som er godkjent i et EU/EØS-land skal ikke behøve gjennomgå en ny godkjenningsprosedyre utover det som er nødvendig for den infrastrukturen som skal trafikkeres. I den forbindelse foreslås det samtidig å legge ytterligere oppgaver til det europeiske jernbanebyrådet, European Railway Agency (ERA). Videre foreslås det å slå sammen direktiv 96/48/EF om samtrafikkevnen i det transeuropeiske jernbanesystemet for høyhastighetstog og direktiv 2001/16/EF om samtrafikkevnen i det transeuropeiske konvensjonelle jernbanesystemet. De krav som stilles i disse direktivene er i stor grad harmonisert, og det vil derfor innebære en forenkling å slå disse sammen i et direktiv.

Postadresse:
Postboks 8010 Dep
0030 OSLO

Kontoradresse:
Akersg. 59

Telefon
22 24 90 90 / 22248301
Org. nr.:
972 417 904

Veg- og baneavdelingen
Telefaks:
22 24 95 72

Saksbehandler:
Elisabeth Classon
22 24 82 19

Nærmere om de enkelte forslagene

1. Forslag til direktiv som endrer direktiv 2004/49/EC om sikkerhet på Fellesskapets jernbaner, COM (2006)784

Bakgrunn for forslaget

Kommisjonen mener at en av hindringene for at nye jernbaneforetak skal kunne komme inn på det liberaliserte godstransportmarkedet i Europa, er de nasjonale prosedyrene for godkjenning av rullende materiell. Jernbaneforetak må i dag søke om godkjenning av rullende materiell i hvert land som jernbaneforetaket ønsker å trafikkere. Kommisjonen ønsker derfor å harmonisere og forenkle de nasjonale prosedyrene for slike godkjenninger.

Det vil, i følge Kommisjonen, derfor bl.a. være nødvendig å foreta endringer i artikkel 14 i sikkerhetsdirektivet som omhandler tillatelse til ibruktaking av rullende materiell som allerede er i bruk, slik at rullende materiell som er godkjent i et EU-land ikke skal behøve gjennomgå de samme prosedyrene ytterligere en gang i et annet EU-land. Det foreslås at det kun skal være nødvendig å søke om ny tillatelse til ibruktaking om det settes spesifikke nasjonale krav som ikke er omfattet av den opprinnelige tillatelsen, for eksempel på grunn av utformingen av den infrastrukturen som jernbaneforetaket ønsker å operere på.

Tillatelse til ibruktaking

Det foreslås at den som ønsker å kjøre på et annet jernbanenett enn det der det rullende materiellet opprinnelig er godkjent, skal oversende til sikkerhetsmyndigheten i det land som det ønsker å trafikkere, dokumentasjon med teknisk informasjon om det rullende materiellet sammen med informasjon om hvilket jernbanenett som det ønsker å kjøre på. Den tekniske dokumentasjonen skal inneholde følgende:

- a) informasjon som på den ene siden dokumenterer at tillatelse til ibruktaking av materiellet er gitt i et annet EU-land, og som på den andre siden dokumenterer hvilke prosedyrer som er fulgt for å vise at det rullende materiellet tilfredsstiller gjeldene sikkerhetskrav,
- b) informasjon som viser tekniske data, vedlikeholdsprogram og driftsegenskaper,
- c) fortegnelse som viser hvordan vedlikehold og drift tidligere har vært ivaretatt, og eventuelt tekniske endringer som er foretatt etter at det rullende materiellet fikk tillatelse til ibruktaking,
- d) informasjon som viser at det rullende materiellets tekniske og driftsmessige egenskapene er kompatibelt med den infrastruktur som materiellet skal operere på, som for eksempel signalsystemer, sporvidde, maksimum tillatt aksellast mv.

Sikkerhetsmyndighetene i de enkelte landene skal ikke kunne kreve en ny tillatelse til ibruktaking som omfatter punkt a) og b) ovenfor. Imidlertid skal sikkerhetsmyndighetene i de enkelte landene kunne be om ytterligere informasjon for å kunne gjøre risikoanalyser eller for å utføre tester på jernbanenettet for å kunne verifisere at informasjonen som det refereres til i c) og d) ovenfor, er i tråd med gjeldene nasjonalt regelverk (som er notifisert til EU-kommisjonen i h.h.t. sikkerhetsdirektivet og interoperabilitetsdirektivet). Sikkerhetsmyndigheten skal i samråd med søkeren bestemme omfanget og innholdet i tilleggsinformasjonen, risikoanalysene og/eller testene.

Videre er det satt tidsfrister for behandling av søknader om tillatelse til ibruktaking av rullende materiell. I tilfelle myndigheten ikke avgjør søknaden innen angitte frister vil søknaden anses å være innvilget.

Søkeren kan, i tilfelle søknaden ikke ble innvilget, innen en måned be om at søknaden tas opp til fornyet prøving. Et avslag kan påklages til klageorganet i h.h.t. artikkel 30 i 2001/14/ EF som er det nasjonale markedsovervåkingsorganet på jernbane.

Klassifisering av nasjonale regler

Det foreslås en ny artikkel 14 a i direktivet. Denne bestemmelse omhandler klassifisering av nasjonale regler. For å lette prosedyrene som nevnt i artikkel 14 er det listet opp parametere som bør kontrolleres i forbindelse med ibruktakingen, jf. nytt bilag VI. Videre foreslås det å dele inn de nasjonale reglene i tre grupper:

- Gruppe A: Internasjonale standarder og nasjonale regler som antas å være i samsvar (sikkerhetsmessig) med de nasjonale reglene i andre medlemsstater
- Gruppe B: Alle regler som ikke faller inn under A eller C
- Gruppe C: Regler som er strengt nødvendige og som må sees i sammenheng med den relevante infrastrukturen.

Det europeiske jernbanebyrået, ERA, skal sammenstille de nasjonale reglene som nevnt ovenfor i et felles dokument. I dette arbeidet skal også det nasjonale sikkerhetsmyndighetene delta.

Vedlikehold

For et rullende materiell (del av et rullende materiell) som det er gitt tillatelse til ibruktaking for, skal det også finnes et utpekt rettssubjekt som har ansvaret for vedlikeholdet av hver vogn. Rettssubjektet kan være jernbaneforetaket selv, underleverandør eller vogninnehaver. Vedlikeholdsprosedyrer mv. skal kunne dokumenteres, og i tilfelle jernbaneforetak bruker vogner som tilhører flere ulike vogninnehavere, skal jernbaneforetaket fastsette nødvendige prosedyrer som verifiserer samsvar med gjeldende krav, jf. forslag til ny artikkel 14b.

Det er også foretatt noen redaksjonelle endringer, herunder prosedyreregler mellom Kommisjonen og medlemslandene.

2. Forslag til endringer i forordning 881/2004 om etablering av et europeisk jernbanebyrå, COM(2006)785

På bakgrunn av de endringer som er foreslått i sikkerhetsdirektivet har Kommisjonen samtidig sett det som nødvendig å foreta endringer i forordningen om etablering av et europeisk jernbanebyrå, ERA. Det foreslås bl.a. å legge flere oppgaver til byrået. Bl.a. skal ERA samle inn informasjon om og granske de nasjonale reglene om tillatelse til ibruktaking av rullende materiell. ERA skal organisere et nettverk med de nasjonale sikkerhetsmyndighetene med den hensikt å redusere antallet nasjonale sikkerhetsregler som hører inn under gruppe B som er nevnt ovenfor.

Videre har ERA fått i oppgave å vurdere forholdet mellom vogninnehaver og jernbaneforetakene og vedlikehold av rullende materiell, og eventuelt foreslå en sertifiseringsordning for vogninnehavere, jf. forslaget artikkel 16a.

I en ny artikkel 21a forelås det at ERA også skal bli tillagt oppgaver i forhold til ERTMS.

3. Forslag til direktiv om samtrafikkevennen i Fellesskapets jernbanesystem, COM(2006)783

På bakgrunn av at de tekniske spesifikasjonene (TSIer) i hovedsak vil være like for høyhastighetstog og for konvensjonell jernbane, har EU-kommisjonen foreslått å slå sammen høyhastighetsdirektivet om samtrafikk, 96/48/EF og direktivet om samtrafikk i det konvensjonell jernbanenettet, direktiv 2001/16/EF.

De materielle endringene er i hovedsak foretatt på bakgrunn av forslaget om å lette prosedyrene for tillatelse til ibruktaking av rullende materiell, jf. nærmere omtale ovenfor. Samtidig er det foretatt noen mindre endringer. Disse gjelder bl.a. følgende:

- Unntaksbestemmelse i artikkel 7 (a) om ikke å anvende TSIer for prosjekter som befinner seg på et fremskredet stadium er nå blitt nærmere definert, jf. artikkel 2 (s),
- Det er innført en overgangsbestemmelse for samtrafikkkomponenter slik at de som allerede er utviklet skal kunne integreres i delsystemer på tross av at disse ikke helt er i overensstemmelse med den aktuelle TSIen, jf. artikkel 10 pkt. 5,
- ERA skal gis anledning til å oppdatere visse tekniske bilag i TSIer,
- Etter at et delsystem har fått tillatelse til ibruktaking må det også oppfylle gjeldende krav til drift og vedlikehold. Det er derfor tatt inn en henvisning til sikkerhetsdirektivet i artikkel 14,
- En teknisk uttalelse fra ERA skal av kommisjonen kunne besluttes å kunne brukes frem til en endring av en TSI er foretatt, i tilfelle det anses å være nødvendig å gjennomføre en endring raskt. Dette på grunn av at prosedyrene for endringer av TSIer er omstendelige og tar lang tid,
- Det er foretatt noen endringer i artikkel 18 om teknisk kontrollorgans verifiseringer av delsystemer som muliggjør verifisering på flere stadier og som innebærer større fleksibilitet.

Videre er det foretatt noen klargjøringer samt modifiseringer på bakgrunn av aktivitetene til den s.k. artikkel 21-komiteen m.v.

Samferdselsdepartementet ber om kommentarer til forslagene til rettsakter innen 1. juni 2007. Vi ber særskilt om at høringsinstansene vurdere de økonomiske konsekvensene av forslagene.

Med hilsen

for Fredrik Birkheim Arnesen e.f.

Elisabeth Classon

Likelydende brev sendt til:

Arbeidsgiverforeningen NAVO
CargoNet AS
Connex Tog AS
Finansdepartementet
Flytoget AS
Fornyings- og administrasjonsdepartementet
Green Cargo AB
Hector Rail AB
Jernbaneverket
Landsorganisasjonen i Norge
Malmtrafikk AS
Norsk Jernbaneforbund
Norsk lokomotivmannsforbund
Norsk Togoperatørforening
NSB Anbud AS
NSB AS
Nya Inlandståg AB
Nærings- og handelsdepartementet
Næringslivets Hovedorganisasjon
Ofofbanen AS
SINTEF IKT
Statens jernbanetilsyn
Transportbrukernes Fellesorganisasjon
Tågakeriet i Bergslagen AB
Utenriksdepartementet